

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

2518

Vragen van het lid **Nijboer** (PvdA) aan de Staatssecretaris van Financiën over *de mogelijkheid tot BTW aangifte na overlijden en verlopen DIGID* (ingezonden 1 april 2022).

Antwoord van Staatssecretaris **Van Rij** (Financiën – Fiscaliteit en Belastingdienst) (ontvangen 22 april 2022).

Vraag 1

Kunt u aangeven wat de mogelijkheden zijn om BTW-aangifte te doen wanneer iemand gedurende het jaar komt te overlijden en daarmee de toegang met DIGID vervalt?

Antwoord 1

Ondernemers met een eenmanszaak of ZZP-ers kunnen op meerdere manieren hun btw-aangifte indienen. Allereerst kunnen ondernemers middels hun boekhoudpakket of via hun intermediair een btw-aangifte indienen. Als een ondernemer aangifte wil doen via het portaal MijnBelastingdienst Zakelijk (MBD-Z), kan de ondernemer inloggen met eHerkenning. Eenmanszaken en ZZP-ers kunnen hiervoor ook gebruikmaken van hun DigiD. Nabestaande(n) kunnen bij een balie van de Belastingdienst doorgeven welke persoon er gemachtigd moet worden om de belastingzaken van de overledene digitaal af te ronden. Voor die persoon wordt door de Belastingdienst daarna een machtiging opgevoerd. Deze gemachtigde kan vervolgens, met eigen DigiD, de belastingzaken van de overledene digitaal afronden.

Vraag 2

Is het mogelijk om bij overlijden de toegang met DIGID over te dragen aan een familielid die vervolgens aangifte kan doen? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 2

Het gebruik van de DigiD van een ander persoon is niet toegestaan. Daardoor vervalt de mogelijkheid om op het zakelijke portaal de btw-aangifte te doen met de DigiD van de ondernemer na diens overlijden. Via de hiervoor genoemde machtiging kan de gemachtigde vervolgens, met eigen DigiD, de aangifte afronden.

Vraag 3

Heeft u zicht op hoe groot het probleem is van mensen die gedurende het jaar kunnen overlijden en zo geen BTW-aangifte kunnen doen?

Antwoord 3

Indien een belastingplichtige gedurende het jaar komt te overlijden, zijn er voor de nabestaande(n) verschillende mogelijkheden om de belastingzaken digitaal af te (laten) ronden. Veel ondernemers maken voor hun belastingzaken gebruik van een intermediair of gebruiken software met geïntegreerde aangiffemogelijkheden. Wanneer een ondernemer gebruikmaakte van het zakelijke portaal voor hun btw-aangifte, kunnen de nabestaande(n) na het overlijden iemand aanwijzen, die digitaal de belastingzaken kan afronden. Bij het opvoeren van deze machtiging, waarschuwt de Belastingdienst de nabestaanden dat het zelfstandig doen van een btw-aangifte voor hen mogelijk nieuw is en dat het mogelijk verstandig is hierbij hulp te zoeken van iemand met meer ervaring met de btw-aangifte. Indien de nabestaande hulp nodig heeft bij de aangifte van de omzetbelasting, kan de nabestaande de BelastingTelefoon benaderen voor uitleg. Indien nodig, kan een balieafspraak gemaakt worden met de lokale inspecteur voor hulp bij de btw-aangifte.

Vraag 4

Welke maatregelen kunt u treffen om het voor mensen die komen te overlijden eenvoudiger te maken om al hun zaken netjes af te sluiten en zo nabestaanden niet met grote vragen te laten zitten?

Antwoord 4

De Belastingdienst heeft diverse voorzieningen voor nabestaanden om het afronden van de belastingzaken te vereenvoudigen. De Belastingdienst ondersteunt nabestaanden met een internetpagina¹ met informatie voor nabestaanden en met de BelastingTelefoon voor Nabestaanden (0800-2358354). Bij de BelastingTelefoon voor Nabestaanden kunnen nabestaanden ook een balieafspraak maken om de nabestaandenmachtiging te regelen. Het regelen van een machtiging om de belastingzaken van een overledene digitaal af te handelen, kan op dit moment alleen bij de balie van de Belastingdienst. De Belastingdienst onderzoekt momenteel of het mogelijk is om de machtiging ook zonder bezoek aan de balie afgegeven kan worden. Ondernemers doen aangifte over het tijdvak, waarin de onderneming is gestaakt. De Belastingdienst zet de aangifte stop na melding van het KvK of na een stakingsmelding van de ondernemer zelf. In die situaties waarin een belastingplichtige gedurende een belastingtijdvak komt te overlijden dragen de hiervoor genoemde mogelijkheden en de ondersteuning die de Belastingdienst hierbij biedt, aan het zo goed mogelijk af kunnen ronden van de lopende zaken. Mocht dit in een specifieke situatie niet afdoende zijn, dan kan contact worden opgenomen met de Belastingdienst (via de BelastingTelefoon of een balie). De Belastingdienst kijkt dan of er mogelijk maatwerk toegepast kan worden. Dit gebeurt uiteraard binnen de huidige wet- en regelgeving en hierbij spelen ook de automatiseringssystemen een rol. De Belastingdienst werkt daarnaast samen met andere overheidsorganisaties (VNG, Logius en BZK) aan vereenvoudigingen in de bestaande processen, die door meerdere uitvoeringsinstanties gebruikt kunnen worden. Er zijn al concrete verbeteracties gerealiseerd. Zo sturen ruim 150 gemeenten een brief naar nabestaanden, met daarin de verwijzing naar het persoonlijk overzicht «Overlijden» op rijksoverheid.nl. Nabestaanden kunnen daar hun persoonlijke situatie invullen en op basis daarvan krijgen ze een overzicht wat geregeld moet worden en bij welke organisatie zij daarvoor moeten zijn. Ook is een voorziening gerealiseerd bij het CBG Centrum voor Familiegeschiedenis², waarbij bedrijven kunnen controleren of iemand is overleden. Nabestaanden hoeven dan geen akte van overlijden meer op te sturen als ze zaken willen beëindigen. KVK, RVO en Belastingdienst werken daarnaast samen om de overheidsdienstverlening bij het overlijden van een ondernemer te verbeteren. Zo is recent op het digitale «Ondernemersplein» een stappenplan gemaakt met de zaken die een nabestaande van een ondernemer zeker moet regelen³.

¹ <http://www.belastingdienst.nl/nabestaanden>.

² Het CBG/Centrum voor Familiegeschiedenis bevordert stamboomonderzoek en is beheerder van een bibliotheek en datasets op het gebied van stamboomonderzoek, onder andere ten behoeve van wetenschappelijk onderzoek.

³ <https://ondernemersplein.kvk.nl/stappenplan-zaken-regelen-van-een-overleden-ondernemer/>.

Deze trajecten maken deel uit van het programma «Aanpak Levensgebeurtenissen», waarin verbetering van communicatie en dienstverlening aan burgers en ondernemers centraal staat.